

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), NOVEMBER 3, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 258

Kupujte
VOJNE BONDE!Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešniKupujte
VOJNE BONDE!The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
MediumJAPONCI SO SE PRIČELI
UMIKATI NA GUADALCANALUZavezniški bombniki so bombardirali ja-
ponski konvoj, ki je hotel izkrcati
čete na Buni.

JAPONCI NISO IZKRCALI NITI ENEGA VOJAKA

WASHINGTON, 2. novembra. — Mornariški department naznanja o umikanju japonskih konvojov na Guadalcanalu ter o porazenosti sedmih japonskih ladij po ameriških podmornicah.

20 japonskih letal sestreljenih

Japonski umik se je pričel zjutraj popoldne, ko so podvezeli ameriški bombniki silen napad na sovražnikove postojanke. Ameriški letalci so prekoračili Matinikau reko ter napredovali v svojem prodiranju za več milji. Ameriško poročilo naznanja, da je bila japonska artilerija primorana utihniti. Istega dne so ameriški bombniki napadli japonsko bazo v Tokata zalivu, kjer so sestrelili ameriški letalci štiri sovražna letala. Doslej je bilo v zračnih

Nemci se bližajo strateškim vojaškim
cestam, ki vodijo preko kavkaških goraRusi priznavajo umik iz Nalčika na Kavkazu. — V Stalin-
gradu so zavzeli Rusi iniciativo ter vrgli Nemce iz
mnogih utrjenih pozicij.

MOSKVA, torek, 3. novembra. — Ruske čete so se umakale iz Nalčika ter se borijo na južnovzhodno pri dohodih Ordžonikidze, kateri kraj tvo-
dijo do strateških vojaških cest preko Kavkaških gora.

Nemški radio poroča, da so Nemci in rumunske čete zavzele Alagir, kateri kraj leži 25 milj severozapadno od Ordžonikidzeja ter da so nemški bombniki napadli postajo v Ordžonikidzeju.

Ruski skavti v nemškem
zaledju

Zapadno od Stalingrada pa so ruski skavti prodrli v nemško ozemlje ter napadli tam Nemsko kolono, ki se je nahajala na poti na fronto. Skavti so razstrelili tri z municijo napolnjene truke in dva truka, ki sta vozila olje, ter uničili eno artilerijsko baterijo.

Ruske čete v Stalingradu so zavzele iniciativo ter so vrgle Nemce iz cele vrste poslopj.

Sveže nemške rezerve v
Stalingradu

Polnočni komunikacije naznanja, da so Nemci poslali v Stalin-

Odločnost Slovencev v domovini

"Pobratim"—eden izmed tajnih in ilegalnih časopisov v Sloveniji piše v svoji številki z dne 1. junija naslednje:

... Odločno odklanjamo vsak poskus megleh samoodločbe, nimamo ne časa ne volje, da bi se šele odločevali, reševali.

Nismo pozabili kam nas je privedel koroški plebiscit, zato smo se, da nam je le Majdanpek! Povračila ne bomo preselili za zeleno mizo. Naše rešitve bodo—naša zemlja! Naše represalije ne bodo začasne—temveč bodo za vekomaj!

V očiščenem ozemlju ne priznavamo več nikakih manjšin. Kolonizirali ga bomo z domačimi naseljenimi in iz gospodarstva pasivnih krajev. Političali bomo pod domači krov našo veliko izseljensko družino.

(Časopis "Slovenska Zaveza" je glasilo organizacije Slovenske Zaveze, v kateri so združene vse slovenske politične stranke. Časopis izhaja tajno nekje v Sloveniji.)

Glasbena matica
vzorno podala
opereto "Netopir"

Nedeljska vpriporitev Johann Straussove komične operete v treh dejanjih "Netopir", zelo melodičnega in ljubkega glasbenega dela, ki jo je podala clevelandška Glasbena Matica, je bila prijeten dogodek, ki našim ljubiteljem lepe glasbe ne bo šel zlepa iz spomina. Glasbena matica je s to vpriporitvijo ponovno dokazala, da je nesporno naš pevski prvak na slovenskem odru v Ameriki. Opereta "Netopir" se je morda marsikomu videla lahko muzikalno delo, v resnici pa zahteva mnogo talentov, pevске izvežbanosti, truda, marljivosti in — od nepoklicnih pevskih skupin — korajže. Glasbena Matica poseduje vse te odlike.

V glavni vlogi bankirja Gabrijela Ajzenštajna smo videli Rudyja J. Widmarja, tenor, ki je bil v nji kar doma in je zadovoljil pevsko in še bolj igralsko. Ajzenštajnovu ženo Rozalindo je pela Josephine Modic, nova zvezda na našem pevskem obzorju, ki nas je s svojim krasnim sopranom izredno presenetila — in to presenečenje je bilo nad vse prijetno!

Josephine ima glas in sposobnost, ki obetajo lepo bodočnost.

Carolyn Budan, ki je v zvezi s svojo mladostjo že naša stara znanka, je bila v vlogi navihane, vseh muh polne sobarice Adele nadvse posrečena in njen ljubki sopran je prišel znova do polne veljave. Dobro se je odrezala tudi Molly Plut (alt) v vlogi Adeline sestre Ide.

Opernega pevca Alfreda je predstavljala tenorist Louis Belle, ki je v tej vlogi popolnoma zadovoljil, zlasti, ker je bil to pot tudi igralsko precej bolj spročen kot navadno. Zelo je ugajal princ Orlovski v osebi altistke Emily Mahne, ki je prav tako ugajala ušesom kot očem.

Frank Plut (bariton) je svojega jetniškega nadzornika izvrstno odigral in odigral in tudi Frank Kuret (tenor) kot dr. Pelin, Vencel Frank (bas) kot notar Blind in Anton Smith (tenor) kot Murray so se dobro postavili. Anton Eppich je bil v vlogi jetniškega paznika Pulke nadvse zabaven.

V vlogah baletnih plesalk smo videli Anne Zarnick, Minko Kramer, Molly Frank, Dani Fiftolt in Marije Babbit, ki so tudi ugajale.

Izredno močne, pester in krasne so bile scene, v katerih je nastopil celotni zbor Glasbene Matic.

Nastopil je tudi balet iz plesne šole Mme. Bianca.

Vpriporitev so dovršeno spremljali člani simfoničnega orkestra.

Pri klavirju je bil Frank Kužnik.

Opereto je dirigiral in režiral Anton Šubelj, ki je situacijo vse-skozi popolnoma odvaldal.

Mojster odra je bil Frank Zagar in masker Matt J. Grdina.

Scenarijo je posodilo dramsko društvo "Ivan Cankar". Slikoviti kostumi za to opereto so bili izpostavljeni to tvrde Cleveland Costume Co., 1841 Euclid Ave.

Klavir je posodila tvrdka Hal Bros. Co., 1228 Euclid Ave. Dvorana je bila napolnjena. Pisca teh vrstic je zlasti prijetno presenetilo dejstvo, da je bila naša mlada, tu rojena genera-

Pri današnjih
volitvah bo volilo
30 milijonov ljudiSlovincem še enkrat priporočamo, naj gredo volit in
naj oddajo svoje glasove
progresivnim kandidatom.

Pri današnjih volitvah, v katerih se bo volilo senatorje, kongresnike, guvernerje in neštete lokalne uradnike, se bo udeleževalo okoli 30 do 35 milijonov volilcev.

Mi priporočamo slovenskim volilcem, da gredo v volilne koče ter se tam poslužijo svojih državljanskih svoboščin in pravic, katerih se ne morejo poslužiti poražena ljudstva Evrope, ki ji jezdi na vratu diktatorji.

Svoja priporočila, katere kandidati naj naši ljudje volijo, smo dali včeraj in že ponovno poprej. Slovenski volilci naj oddajo svoje glasove samo onim kandidatom, ki so se izkazali že v preteklosti kot progresivni ljudje, ki ne bodo ovirali predsednika Roosevelta in njegove administracije v prizadevanju, da se čim prej porazi osiše.

Zmago pri današnjih volitvah si obetajo tako demokrati kot republikanci. Republikanski voditelji pravijo, da bo izvoljen sedanji guverner Bricker še za tretji termin, in sicer z večino 250.000 glasov. Demokrati pa pravijo, da bo zmagal v guvernerski tekmi John McSweeney s 100.000 glasov večine.

Slovenskim volilcem še enkrat predvsem priporočamo, da naj oddajo svoje glasove sledenim kandidatom:

Johnu McSweeneyju, ki kandidira za guvernerja; Jamesu Metzenbaumu, ki kandidira za kongresnika v 22. distriktu; Michaelu Feighanu, kandidatu za kongresnika v 20. distriktu, in Stephenu M. Youngu, kandidatu za kongresnika "at-large."

MEHIKA BO POSLALA
VOJAŠTVA PREKO
MORJA

MEXICO CITY, 2. novembra. — Mehška vlada se je odločila poslati več svojih mehaniziranih divizij na prekomorska bojišča. Vlada začasno še ni naznanila ljudstvu tega svojega odloka, ker ga hoče stopnjevaje pripraviti na to novico. Sedanjí predsednik Manuel Avila Camacho je namreč tekom svoje kampanje obetal, da ne bo poslano mehiško vojaštvo na tuja bojišča.

Mehiške divizije bodo opremljene z najmodernejšim ameriškim orožjem.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKIH SLOVENCEV

Coverdale, Pa. — Frank Urbas, član društva 427 SNP, ki je služil v mornarici, je bil ranjen v bojih na otoku Guadalcanalu, ki se nahaja v grupi Solomonov na južnem Pacifiku. Poročilo ne pove, kako je bil ranjen, težko ali lahko.

cija med poslušalci v večini. To je dobro znamenje za bodočnost slovenske glasbe v Ameriki. Glasbeni matici je treba čestitati k ti vsestransko lepo uspeši glasbeni prireditvi in prav tako dirigentu Šublju in njegovemu pomočniku Ivanu Zornanu, ki je vodil vaje v njegovi odsotnosti.

Zdaj se nam obetajo
še odmerki mlekaPrihodnje leto bo najbrže
racionirano mleko ter se
bo moralo uporabiti več
posnetega mleka.

COLUMBUS, 2. novembra. — V poročilu federalnega in državnega poljedelskega departmenta je bilo napovedano pomankanje mleka v deželi.

V tem poročilu je rečeno: "Tudi pri maksimalni produkciji mleka, je predvidevano pomankanje več milijonov funtov mleka. Temu se bo odpomoglo samo z restrikcijo uporabe mleka od strani civilnega prebivalstva in z večjo uporabo posnetega mleka. Neki uradnik velike mlekarne družbe je izjavil, da bo to pomenilo, da bo prihodnje leto tudi mleko racionirano. Preden pa se bo racioniziralo mleko, se bo zmanjšalo produkcijo sladoleda.

DAYTON, O., 2. novembra. — Harvey Burnet, predsednik Miami Valley Co-operative Milk Producers asociacije, je izjavil, da bodo prodajalci mleka na drobno kmalu prisiljeni, prodajati mleko po odmerkih.

Nemci uvajajo
med Holandci prisil-
no vojaško dolžnostV Katovicah so ustrelili
Nemci dvajset Poljakov.
— Grki se ne odzivljejo
nemškemu pozivu za de-
lo v Nemčiji.

LONDON, 2. novembra. — Holandska časopisna agencija Aneta poroča, da so pričeli Nemci pozivati Holandce v starosti od 20. do 45. leta v prisilno vojaščino. Poročilo javlja, da pridejo oni, ki bi se ne prijavili, pred nemško vojaško sodišče.

V Katovicah je bilo obsojenih na smrt dvajset Poljakov, ki so bili prisilno pozvani v vojaščino. Obsojeni so bili zaradi "podkopavanja nemške morale."

Dva poljska železničarja sta bila ustreljena, ker sta odvezla črno platno z luči tridesetih lokomotiv, katere so bila zatemnjene zaradi zavezniškega bombardiranja.

LONDON, 3. novembra. — Grška zamejna vlada poroča, da so bila vsa nemška prizadevanja, da bi se rekrutiralo grške delavce v Makedoniji za delo v Nemčiji, zaman. Nemškemu pozivu se je odzvalo samo 60 grških delavcev.

800.000 AMERISKIH VOJAKOV V INOZEMSTVU

WASHINGTON, 31. oktobra. — Danes je bilo naznanjeno, da znaša število ameriških vojakov, ki se nahajajo preko morja v inozemstvu, 800.000 mož.

General George Marshall, vrhovni poveljnik ameriških čet, je čestital admiralu Kingu, glavnemu poveljniku pomorskih sil, nad hrabrostjo in veščnostjo ameriške mornarice, ki je spremljala vse vojaške transporte srečno preko Atlantika in Pacifika, kjer so prežale nanje sovražne podmornice.

Forest City, Pa. — Pred kratkim je v bolnišnici umrl tukajšnji rojak Avgust Gostiša, v starosti 54 let. Doma je bil iz Logatca na Notranjskem. Zapuščena žena in hčer.

ČETE OSIŠČA TIČE V PASTI
OB SREDOZEMSKI OBALIObupni poizkusi Rommelovega vojaštva,
da bi se rešilo obroča, ki
jih obdaja.BERLIN NAZNANJA, DA SE ZDAJ PRIČENJA
DRUGA RUNDA BITKE ZA EGIPET

KAIRO, 2. novembra. — Nemški tanki so predrl skozi težki artilerijski ogenj, da ojačijo svoje čete, ki tiče v pasti ob egiptski obali, kjer so obkrožene po avstralski pehoti, toda vsak poizkus osiščenih čet, da bi predrele obroč, ki jih obdaja, se je doslej izjalovil.

Srdita bitka tankov

Berlinski radio naznanja, da so angleške čete včeraj popoldne predrele skozi osiščne vrste, nakar se je razvila srdita bitka tankov, ki še vedno traja.

Radio v Vichyju pa naznanja, da je vrgel nemški maršal Rommel glavno silo svojih čet v bitko za Egipt, v kateri bitki Angleži srdito napadajo osiščne pozicije.

Protinapadi afriškega zbora

Nemški afriški zbor izvaja srdate protinapade na Angleže, ker se Rommel boji, da bodo

JUGOSLOVANI ODBIJAJO
NEMŠKE NAPADE

LONDON, (UP) — Jugoslovanska vlada poroča, da so jugoslovanski domoljubi prizadeli nemški kazenski ekspediciji, ki je bila poslana v Kraljevo, kjer je bil pred vojno največji del jugoslovanske letalske produkcije, ogromne izgube.

Nacisti so bili organizirali močen oddelek, ki je pretrpel ogromne izgube in moral, da se reši, pozvati na pomoč ojačenja.

Vesti iz življenja ameris-
kih Slovencev

Cleveland, O. — Petnajstletni Charles Becay (Bečaj) iz Wade Ave., je z dvema tovarišema stopil v neki restavrant v Akron, Ohio. Vsi trije so imeli samokrese v rokah in zapovedali gostom in strežnikom naj se zadržijo mirno, ako hočejo sebi dobro. To sta slišala dva detektiva, ki sta ravno jedla v kuhinji. Stopila sta v jedilnico in začela streljati, pri čemer je bil Becay smrtno zadet.

Sheldon, Wis. — Pred nekaj tedni se je omračil um Tereziji Divjak, članici društva 278 S. N. P. J. Odpeljali so jo v umobolnišnico. Vzrok je menda prevelika skrb, ker je njen edini sin Harry Divjak moral iti k vojakom. — Dalje je odšel v službo strica Sama Martin Avguštin, ki je več let delal v Chicagu in je bil tamkaj pri društvu 559 SNP.

West Pullman, Ill. — Pred dnevi je tukaj umrl pionir Ignac Okoren za srčno hibo. Star je bil 78 let, rojen v Metliki v Beli Krajini in tukaj je živel čez 50 let. Zapuščena žena in sin.

ROMMEL — HITLERJEV
SVETOVALEC

BERN, Švica, 31. oktobra. — Nemški maršal Erwin Rommel utegne postati Hitlerjev osebni svetovalec, kakor naznanja danes časopis "Neue Zürcher Zeitung."

Časopis dostavlja, da čeprav ni bilo doslej nobene uradne pojasnitve raznih vesti, ki prihajajo iz Nemčije, vendar naraščajo dokazi, da je bil general Franz Halder odstavljen s svojega položaja kot šef generalnega štaba ter nadomeščen z generalom Zeitlerjem.

Znan igralec obtožen posilstva dveh deklet

LOS ANGELES, 2. novembra. — Tukaj se vrši razprava proti Errol Flynnu, znanemu filmskem igralcu, ki ga obtožujejo dve mladi deklici posilstva. Dekleti sta Betty Hansen, stara 17 let, in 18 let stara Peggy Satterle. Omenjeni trdita, da ju je igralec posilil tekom domačih zabav pri igralčevih prijateljih, in sicer vsako posebej. Igralec zanikuje, da bi ju posilil in pravi, da sta se mu sami prostovoljno vdali.

O rezultatu te obravnave, ki je zbudila mnogo zanimanja zlasti med ljudmi, ki obiskujejo kino-gledišča, bomo poročali.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

VAŽNOST VOLITEV

(Office of War Information — Washington, D. C.)

"Zdaj imamo vojno na ramenih. Ni čas za politiko," pripomne svojemu sosedu marsikateri Amerikanec, ki sicer dobro misli, a se hudo moti, ko razlaga, zakaj se ni prijavil v register za volitve. Njegov tovariš je morda istega mnenja in se pridruži onim deset milijonom ali še več Amerikancev, o katerih so prerokovali, da tudi v tej usodni volilni periodi ne bodo hoteli izgubljati časa z volitvami.

Ako pa je sosed zares bister Amerikanec, bo odgovoril, da je važnost volitev ravno letos še celo pridobila. Pokazal bo, da bi moglo par minut, ki bi jih vsak državljan zapravil s pametnim izvrševanjem svoje volilne pravice, zelo skrajšati vojno in morda celo preprečiti izbruh novega svetovnega konflikta. Kajti izvoljeni kandidati, lokalni, državni in nacionalni, bodo imeli vsak svojo nalogo v nadaljevanju vojnega napora, a nekateri se bodo bavili s povojnimi problemi.

Katera žrtev bi bila celokupnim prebivalstvom podjarmljenih dežel prevelika, če bi jim dovolila svobodno volitev brez vmešavanja Gestape in kvizlinških uradov? Možje, žene in otroci se vsepovsod v Zedinjenih državah bore, žrtvujejo ali pa si na drugačne načine prizadevajo, da si ohranijo poleg drugih demokratičnih principov pravico do volitve. A ravno to pravico zavrne velik del državljanov, ki se smatrajo preveč zaposlenim ali pa so preveč zanikrni, da bi šli volit. Nacisti bi jim to pravico ukinili z največjim veseljem. Taki državljanji pa jo sami zavrnejo.

Ameriškega kongresu se bo v prihodnjih par letih nudila največja možnost, a obenem bo moral prevzeti najbolj usodno odgovornost vse svoje zgodovine. Udeležitev v vseobčji svetovni vojni bo zagotovila Zedinjenim državam tudi odločilno besedo pri sklepanju miru.

Njihov glas bi mogel podpirati ustvaritev najlepše harmonije kar jih je svet dozdej slišal, a mogla bi tudi — ako bi venomer gnale svoj solo, kadar je treba peti v zboru — povzročiti nesoglasja, v katerih bi se izgubili kliči zmagovalstva odrešenih ljudstev. Ali bo prvo ali drugo, o tem bodo odločevale v veliki meri dalekovidnost, modrost in nesebičnost mož in žena, katere bo ameriško ljudstvo zdaj izvolilo, da mu služijo v Senatu in v Zbornici.

TRANSPORTNA LETALA PRINAŠAJO VOJAŠKO OPREMO

Vojaška in pomorska tovorna letala prinašajo zdaj v Ameriko vojaško opremo. Surovine prinašajo letala pripadajoča "Army Air Force Command," "the Army Air Force Service Command" in "the Naval Air Transport Service" na svojem povratku, ko so prinesla na bojna polja moštvo in vojaško opremo.

Marijino steklo v kosih je z letali prišlo iz Indije. Ta surovina je bistvena za izdelavo nekaterih delov letal. Kocene, katere je potrebovala mornarica in svila za padobrane je bila z letali poslana prav iz osrčja Kine. Iz Fiji otokov so bile poslane v Honduras posebne roparske žuželke, da pomagajo v boju proti škodljivcu, ki na neki poskusni plantaži napada konopljo.

Druge tvarine, ki so jih letala že prinašala ali za katere zdaj grade primerna tovorna letala, so: Balzami iz Srednje Amerike, potreben za izdelovanje letal brez motorja in angleških moskito-čolnov. Tantalit, berylova ruda, kremenovi kristali, industrijski diamanti in marijino steklo iz Južne Afrike. Surovi kavčuk iz Brazila. Dvajset ton kavčukovega semena iz Liberije za nasade v zapadni hemisferi.

★ Kupujte vojne bonde! ★

V pojasnilo "Komentatorju"

V "Proletarčevih" komentarjih sem bral med drugim, da je Anton Šubelj končno le dobil nekoliko priznanja celo med o-nimi, ki ga včasih niso kaj posebnosti cenili.

Ker smatram, da veljajo omenjene vrstice meni in mojim izvajanjem v Enakopravnosti, odgovorjam sledeče:

Komentator Frank Zaic, Proletarčev urednik, ima nekoliko slab spomin in včasih težave z razumevanjem onega, kar čita. Dokaz za to je bil dan v komentiranju Kristanovega banketa, ko se je čisto po nepotrebnem obregnil v podpisane, ki je citiral v svojem poročilu njegove namreči Zaičeve, lastne besede, in to v tako dobrem nameru, kakor jih je Zaic izgovoril. Zaic je hotel takrat pokazati, kako slabo so plačani Proletarčevi uredniki za svoje važno, trudopolno in često nehalno delo, kar sem jaz v svojem poročilu ponovil.

Glede Šubljevega priznanja in njegove cene pa toliko:

Jaz imam navado, da cenim vsakega po njegovih zmožnostih in zaslugah. Šublju nisem njegovih teoretičnih in pevskih zmožnosti še nikoli odrekal, temveč sem iste privikal po njihovih zaslugah ocenil pred kakimi dvajsetimi leti v samem "Proletarcu", po Šubljevem koncertu v dvorani Slovenske narodne podporne jednote. Ako se bo Zaic potrudil ter pregledal dotično številko Proletarca, ki je

izšla po tistem koncertu, bo lahko ugotovil, kakšno mnenje sem imel in še imam o Šubljevih zmožnostih.

Jaz nisem nikoli odrekal Šublju njegovih pevskih in teoretičnih zmožnosti, žigosal pa sem bučečo, tedaj nezasluzeno in slovenskemu čutu odvratno reklamo, ob ustanovitvi novega pevskega zbora, še preden je slednji pokazal, česa je zmožen, nastopal sem proti komercializaciji zbora, ki je bila tedaj v polnem razmahu, in proti splošnemu "cheap showmanship"-u, ki se je pričel uveljavljati, ki ga je pa od tedaj že davno konec. S "Seviljskim brivcem" pa je zbor dokazal, da je res prvovrsten in je za vso slovensko glasbeno kulturo samo velika škoda, da ni pri tem zboru še o-nih izbornih moških in ženskih moči, ki so se nekad v tem krogu udeleževali, nato pa iz teh ali onih vzrokov izostale.

Zalostno bo, kadar bomo tako globoko padli, da bomo ocenjevali storjena dela po diktatih osebnega samoljubja in osebnih prijateljstev ali mrženj. Če bi hoteli, na primer, vzeti za mero zafrkljivosti in zbadljivke, ki jih je že zapisal "Proletarec" zlasti v prejšnjih letih na račun "Enakopravnosti" in njenih prejšnjih in sedanjega urednika, bi moral biti Proletarec najslabši, ne pa eden najboljših urejevalnih in najzanimivejših slovenskih tednikov, kakršen je! — Töne dotično številko Proletarca, ki je

GUY De MAUPASSANT:

Razbita ladja

Bilo je večeraj 31. januarja. Ko sem obedoval pri svojem starem prijatelju Jurju Garinu, je vstopil služabnik in mi izročil debelo pismo, tujih znamk in poštinih pečatov.

"Saj dovoliš?" je rekel Juri.

"Seveda". In začel je brati osem strani dolgo pismo, popisano z veliko angleško pisavo. Bral je počasi in pazljivo.

Za tem je položil pismo in rekel:

"Čudna zgodba je to, katere ti nisem še nikoli povedal. Čuden slučaj, ki se mi je bil pripetil na Silvestrov večer. Dvajset let je že od tega. Danes sem star petdeset let, tedaj sem bil tridesetletnik. Tedaj sem bil nadzornik pri zavarovalni družbi, katere ravnatelj sem danes. Novo leto sem sklenil praznovati v Parizu, kakor je bila že pri meni navada. Zjutraj mi pride ravnatelj povedati, da moram iti takoj na otok Re, v čegar bližini se je ponesrečila neka jadrnica, ki je bila pri naši družbi zavarovana.

"To je bilo ob osmih zjutraj. Ob devetih sem bil v pisarni, kjer so mi dali potrebne informacije, zvečer ob osmih sem pa bil v ekspresnem vlaku, ki me je pripeljal naslednje jutro, 31. decembra v La Rochelle.

Ker sem imel še dve uri časa, sem si nekoliko ogledal mesto. Čas mi je zelo hitro potekel in tako sem kmalu sedel na malem parniku "Jean Guitou", ki me je imel prepeljati na otok Re.

V kratkem času smo imeli mesto za seboj. Dan je bil zalotan, eden onih dni ki leže na srecu in jemljejo človeku moč in energijo. Vse na okoli je ležalo megla, mokra kakor dež, mrzla kakor led.

Pogovarjal sem se s kapitanom, malim možičkom, ki je bil zelo prijazen človek. Ko sem ga vprašal, če ve kaj natančnejšega o nesreči, mi je začel pripovedovati:

Vihar je gnil ladjo daleč na čel prodirati v notranjost. Na

odprto morje, da je nismo mogli več pripeljati k bregu. Samo del tovara so rešili.

Moja naloga je bila, natančno pregledati vse okoliščine in dognati, kaj je bil vzrok nesreče. Od mene je bilo odvisno, kaj bo storila družba.

"Marija Jožef" — tako se je imenovala ladja — je pripovedoval kapitan, "je bila že stara. V viharju so jo metali valovi kakor morsko lupino. Slednjič jo je zagnalo morje na pesek. Vsaka pomoč je bila zastojna."

V daljavi sem zapazil temno točko. "Ali je to otok Re?" sem vprašal kapitana.

"Da, gospod". Kapitan je pokazal še na drugo točko v morju.

"Ali vidite?"

"Da, kaj je to?"

"To je "Marija Jožef!"

Nisem mu mogel verjeti. Črna točka je bila oddaljena najmanj dva kilometra od obali.

Toda, kapitan, na mestu kjer se nahajala ladja, je voda najmanj sto metrov globoka."

"Sto metrov, da, prijatelj," se je nasmejal. "Niti dva metra ne, da veste." Za tem mi je pojasnil: "Sedaj je še plima. Za dve uri se greste lahko izpremeniti v čisto suho, pridete pa suhem do ladje. Zaostati seveda ne smete, dalj nego poldrugo uro obal je ravna kakor miza."

Kapitanu sem se zahvalil in šel v osrednje ladje, odkoder sem mogel lahko videti mesto St. Martin, kateremu smo se vedno bolj približevali.

Na otoku smo bili kmalu. Voda je bila res že toliko upadla, da sem šel po obedu na izprehod proti naseljeni ladji. Hodil sem po puščavi, kjer je bila pred par minutami še voda.

Ladja se je večala in kmalu sem bil pri njej. Nagnjena je bila na stran, njene stene so bile razbite, jambori polomljeni. Vse razpoke so bile polne peska.

Splezal sem na krov in za-

enkrat sem zaslísal nad seboj človeške glasove. Do mozga me je pretreslo. Zdelo se mi je, da se je prebudil kak mrtvec v notranjosti in da bo zdaj pa zdaj stopil predme. Hitel sem na krov in na svoje največje začudenje opazil na njem štiri osebe, ki so se me gotovo bolj prestrašile kakor jaz njih. Poleg treh mladih deklet je stal star gospod. Najmlajša je hotela zbežati, starejši dve sta se pa tesno oklenili očeta.

"Ali ste vi lastnik te ladje", me je vprašal v slabi francoščini.

"Da, gospod!"

"Ali si jo lahko ogledamo?"

"Seveda, gospod."

Začel se mi je na dolgo in široko zahvaljevati, toda jaz ga nisem razumel, ker je govoril angleško. Dekleta so bila krasna, posebno starejša, stara kakih osemnajst let, je bila sveža kot cvetlica. Vse Angležinje, so podobne darovom morja, ta tuka se mi je pa zdela, kot da bi vstala iz peska, ker je bila barva njenega obraza podobna rožnati barvi školkje in ker so bile njene oči globoko kakor morje.

Ker je govorila nekoliko boljše francosko kot njen oče, je bila ona za tolmacha.

Natančno sem ji moral popisati, kako se je zgodila nesreča, umevno je seveda, da sem lagal.

Zatem smo se vsi skupaj napotili v notranjost ladje.

Jaz sem bil neprestano pri najstarejši, ki mi je pripovedovala, da so bili pozimi v Biaritzu in so prišli na otok Re gledat ponesrečeno ladjo. Bili so priprosti dobri ljudje, katerih edina strast je bila potovanje. Ko smo bili že precej časa v ladji, je zamrmrala sama pri sebi: "Zdi se mi, da nekaj šumi. Bog ve, kaj je bilo to."

Poslušal sem in zaslísal šumenje vode. Skočil sem na krov in v svojo največjo grozo sem opazil, da je voda začela narasčati in da v ladji ni bilo moč več priti na kopno.

Anglež je hotel prebresti vodo, kar sem mu pa odločno odsvetoval, češ, da bo po preteku nekaj minut že par metrov visoko.

Nekaj časa ni mogel noheden izpregovoriti, slednjič pa je rekel najmlajša deklica:

"Sedaj smo pa mi ubogi brodolomci."

Hotel sem se zasmejati, pa se nisem mogel. Bal sem se, strašno sem se bal. Mogoče bolj za druge kakor za samega sebe. Deklici sta se oklenili očeta in gledali na morje.

In približala se je noč, tako težka, mokra in mrzla, kakor valovi oceana.

"Ničesar drugega nam ne preostaja," sem rekel, "kakor prenočiti na ladji."

"O yes!" je odvrnil Anglež.

Najmlajša deklica se je začela tresti od mraza. Hoteli smo iti v kabinu, toda bila je že napolnjena z vodo. Sedli smo k zlomljenemu jamboru. Poleg mene je sedela najstarejša. Natančno sem slišal, kako so ji šklepetali zobje. Skozi obleko sem čutil toploto njenega telesa in ta toplota mi je bila sladka kakor poljub.

Niti besedice nismo več izpregovorili. Podobni smo bili živalim, ki se skrivajo, hoteč ušči nevarnosti. Kljub vsej nesreči se je pa pojavil v meni občutek sreče. Srečen sem bil, ker sem sedel poleg dekleta.

"Zakaj mi je tako čudno pri srecu?" sem vprašal samega sebe.

Zakaj? — Mogoče zato, ker sedel ona poleg mene. Mala neznanca Angležinja. Nisem je ljubil, ker je nisem mogel, toda o-

svojila in premagala me je polnoma.

Iz tisoč nevarnosti bi jo rešil, tisoč neumnosti bi napravil, zaradi nje. Ali me je njena lepota tako omamila?

Naenkrat je nekaj zastakalo. Najmlajša je pričela jokati. Oče jo je nekaj tolažil pa jaz nisem razumel nobene besede.

"Ali vas zebe, gospodična?" sem vprašal svojo sosedo.

"Da," je odvrnila. "Zelo me zebe."

Hotel sem ji dati plašč, pa ga ni hotela. Ker sem ga bil že sleskel, sem jo ogrnil z njim, navzlic temu, da se je na vse načine ustavljala. Pri tem sem se dotaknil njene roke. Po vsem telesu me je izpreletelo.

Voda je vedno silnejše butala v ladjo. Nastal je pravcati vihar.

"Slabo za nas, slabo," je rekel Anglež.

In res bi bilo slabo, če bi nastal vihar. Vihar bo pomenjal smrt za vse. Sunki so postajali močnejši.

Angležinja se je tresla. Čutil sem, da sloni čisto na meni. Najrajši bi jo posadil v naročje.

Anglež je večkrat prižgal žveplenko in pogledal na uro. Naenkrat mi je ponudil roko in zaklical:

"Gospod, želim vam srečno novo leto!"

Bilo je polnoči. Dal sem mu roko, katero je krepko stisnil. Nato je rekel nekaj po angleško in dekleta so začela peti: "God save the Queen!" Petje se je izgubljalo v temni noči.

Ko so končale, je začela peti najstarejša. Naenkrat se je ladja močno stresla in nagnila na desno stran. Deklica je padla preko mene, jaz sem jo pa misleč, da je napolnil ugoden trenutek, z vso silo objel in jo začel poljubovati na lica, na oči, ustnice in na lase.

Oče je rekel: "Kate!" in mlada deklica v mojem naročju je odvrnila: "Yes!" ter se poskušala izviti iz mojega objema.

Takrat mi je bilo vseeno, tudi če bi se ladja preklala na dva, in če bi padla oba v vodo.

"To ni bilo ničesar hudega," je nadaljeval Anglež. "Samo suhe. Rešeni smo."

Tedaj sem opazil na morju rdečkasto svetlobo. Zaklical sem in nekaj mi je odvrnilo. S čolnom so nas iskali. Krčmar je bil v skrbih, pa je poslal s čolnom po nas.

Rešeni smo bili. Pol ure pozneje smo bili že v St. Martinu.

Anglež si je mel roke in mrmljal: "Dobro bomo večerjali, dobro bomo večerjali."

In res smo dobro večerjali, toda meni je bilo težko pri srecu.

Naslednji dan smo se ločili. Pred odhodom smo si stiskali roke, in drug drugemu obljubili, da si bomo pisali. Malo je manjkalo, da nisem šel za njimi. Čisto neumen sem bil. Prepričan sem bil, da bi se poročil z deklico, če bi jo le osem dni prej poznal. Človek je pa včasih res čuden.

Dve leti nisem slišal ničesar o njih. Zatem sem dobil pismo iz New Yorka. Deklica mi je naznanila, da se je poročila in od istega časa si piševa vsako leto prvega januarja. Piše mi, kako živi, pripoveduje mi o svojih sestrah, o svojih otrokih,

samo o možu ne zapiše niti besedice.

"Zakaj ne?"

"Da, zakaj ne? — Jaz bi pišem samo o tisti noči, ki jo je preživela skupaj na ladji. Na, je mogoče edina ženska, katero sem ljubil — ne — katero bi bil ljubil. — To se pravi, ve — in potem — vse mine — mine."

Sedaj se je gotovo že poročila — najbrž bi jo več ne znal. — Ah, kakšna je bila — danes — danes na razbiti ladji. Kako krasno bitje! — Sedaj piše da ima že sive lase. Moj Bog, ko je strašno! Kje njuni krasni lasje od prej? Ne, ie, deklica z razbite ladje živi več. — Moj Bog, kako lastno, kako žalostno je to.

SPANJE PRI ŽIVALIH

Zelo razširjeno je mnenje, da je pri živalih potreba po nju odvisna od velikosti in vitosti njih možganov. To mnenje je v tej splošni obliki napačno, kakor dokazuje že slon, spada njegovo spanje med ganke živalskih vrstov.

Slon potrebuje očitno nekoliko ur miru. Strežaj valskih vrstov zagotavlja, se debelokožci, enako kakor nj, le redkokdaj vležajo na tleh, če so to storili, se dvignejo pri najmanjšem šumu.

Tudi kiti in morski prašiči spijo zelo malo.

V newyorškem akvariju se pazovali morske prašičke, bili sden mesecev v nepremem gibanju, čeprav je bilo ponoči nekoliko manj nemirnosti. Najmanj točna je vselej podmena, da je velikost možganov v zvezi s potrebo po spanju za ptice. Ptičji možgani povprečno niso večji od možganov žilcev in vsekako dosti manjši nego možgani velikih sesalcev. Navzlic temu so ptice večino velike zaspanke ter spijo zelo trdno. To velja zlasti ptice, ki spijo podnevi, kakor ptice, ki živijo v Indiji in Avstraliji, ki živijo v Indiji in Avstraliji, spijo tako dolgo in trdno, da bi se zbudila, jo lahko v meš v roko in ne zbudi je, etri-l iz neposredne bližine.

Nekaj podobnega je v zvezi s nitim lenivcem v svetu sesalcev. Rekord med zaspanci ima po vsej priliki neki puškar, ki polzi, ki je v newyorškem muzeju spal več nego dve dni in pol, potem se je nenadno zbudil in se začel zanimati za svojo okolico.

AKTIVNOST NA DOMAČI FRONTI

Federalni vremenski urad izdal poziv za 75 ženskih vojakov, ki bi se poslužile vremenjskih tečajev, ki se pričnejo meseca januarja v Massachusetts Institute of Technology, University of Chicago, California Institute of Technology, University of California. Poročajo naj se pošljejo na U. S. Weather Bureau, Washington, D. C.

Vsled vojnih razmer tudi boljši in bolj primanjkuje bolničar in vlada poziva ženske, da se prijavljajo za tozadevni postoj in posel. Vse informacije tega dobijo v lokalnih uradih, Rdečega križa.

DEKLETA IN ŽENE

Ne odlašajte! Naročite si fini "FUR-COAT" ali "STERLING" suknjo za bodočo zimo na "WILL CALL" in to direktno iz tovarne SEDAJ dober blago po nizkih cenah. Za dobro blago in pošteno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG
1034 Addison Rd. ENd. 3426 ali 8506

Govor ministra Jana Masaryka

ki ste zbrani v Free-
house, naj povem, da sem
naši zemlji, domovini moje
ko se je porajala in u-
deja Freedom

rate jugoslovansko - če-
sko razstavo. Danes smo
potu, ker trpe jugoslo-
vanci in češkoslovski de-
lovski pridigar in ju-
ovski duhoven. Sodelova-
vije in češkoslovaške
nebo, jako potrebno. Do-
m je bilo dovoljeno, da
se zabavamo in skribi-
akupaj, je bila Evropa
je se bilo dovoljeno, da
se zabavamo in skribi-

ovidnost, neumnost, oz-
st in strahopetnost so
naše bratsko sodelova-
va Evropa je postala
racijsko taborišče. Naj
nikdar več ne ponovi.
vica je na naši strani.
bomo dobili in vrnilo se
v Češkoslovaško in Jugo-
kjer bomo morali moli-
neštetimi grobovi: a na-
mo tudi mnoge mučenike,
preživeli vsa barbarstva
nim mi, ki živimo v svo-
gujemo vse. Jugoslovani
češkoslovski, ki diha-
ni zrak demokracije, ki
ne le mehanični, temveč
iščevni arzenal, prispeva-
mu, da pride čas, ko bo
solini, Hitler in Hirohito
temen spomin.

ste poslanico mladega
vanskega kralja, katero
pital moj prijatelj, mini-
lanović. Prijatelj v Free-
house, združiti se moramo
svobodni meščani sve-
je potrebno in to zahte-
čnost. Ne smemo izgubi-
minute. Čim dalje traja
tem številnejši so grobo-
stajnih mož in žena. Bo-
redni jugoslovanski ju-
češkoslovskih mučeni-
onih mladeničev z Mid-
a tudi velikega vodje,
gana sveta, Franklina D.
velika.

je govoril g. Goffrey
z Nove Zelandije, ki je
kritičnem času leta 1938
nekega londonskega li-
ve, da je češkoslovaški
v tistih usodnih dneh za-
boj in da je javno mne-
vsemi svojimi silami pri-
na vlado, da ne kapitul-
ujim je govoril Leigh
ki je bil v Jugoslaviji.
izbruhnila vojna. Ta iz-
zanimiv in značilni govor
v celoti:

Govor Leigh White-a

Ko je sovražnik napadel Ze-
dinjene države in Pearl Harbor-
ju, smo avtentično začeli vojno.
Naša čast je to zahtevala in ce-
na, katero bomo plačali — četu-
di bo ogromna po števcu dolar-
jev — bo razmeroma majhna
po številu človeških žrtev. Mi
smo ogromen in bogat narod. Z
lahkoto bi mogli plačati tudi de-
setkrat toliko kakor bomo mo-
rali plačati za obrambo svoje
narodne časti.

Za nekatere naših slabjših
in manjših zaveznikov pa je bila
cena te narodne časti zelo tež-
ka preiskušnja.

Kina na primer, si je zasluži-
la večne slave že samo s tem,
da se je upirala. Devet let že vo-
di boje, katere je vsakdo —
razven Kitajcev — v tem ali o-
nem trenutku, smatral popolno-
ma brezupnim. Kitajcem je čast
mnogo bolj dragocena, nego je
kdorkoli izmed nas sanjal.

Grčija je drug zaveznik, ki se
je podal v navidezno brezupen
boj — brezupen seveda za vsa-
kogar razven Grkov. Strahotno
ceno so plačali s pustošenji in
trpljenjem ljudstva. Ko bodo
časi boja končani, bo najbrže
tretjina tega ljudstva poginila
od lakote. Takšna je cena, ka-
tero so Grki pripravljeni plačati
za obrambo svoje narodne
časti.

Toda Grčija in Kina sta bili
napadeni. Izbirati je bila majhna
ali se braniti, ali pa se udati
močnejšemu sovražniku. Ako bi
se bila Grčija udala, je ne bi bi-
li obdruževali. Toda ne bi je bili
mogli radi tega zaničevati. Bilo
je to vprašanje ljudstva sedmih
milijonov zoper stopen in dvaj-
set milijonov. Grčija je bila ob-
sojena na poraz v vsakem slu-
čaju. Njena slava je, da se je
odločila braniti se, ko je bilo
brezupno vsako upiranje.

Odločitev našega zaveznika
Jugoslavije pa je bila še težja.
Jugoslavije je bila obkoljena od
osiščev in njenih hlapcev: Mad-
žarska, Rumunija in Bolgarija
so bile že prej prodale Hit-
lerju. Edini prijateljski sosed
Jugoslovancov je bila mala Gr-
čija. A Grčija je imela biti v
vsakem slučaju poražena od
Nemcev, kljub oni vojaški po-
moči, katero so jim mogli An-
gleži poslati.

Jugoslovani so imeli dvoje
možnosti: ali se pobotati s Hit-
lerjem, in tako uiti uničenju, ali
pa ostati zvesti samim sebi in
svojemu zavezniku Grčiji, izvati
Hitlerja in se pripraviti na
koniec. Beograd, ki so ga bili
Nemci porušili že v prvi svetov-
ni vojni, bo že drugi razdžan
v teku 25 let. Lakota in bolezn
bodo sledile s isto neizbežnostjo
kakor v prejšnji vojni. Za ju-
goslovanskega ministrskega

predsednika Dragiša Cvetkovi-
ča in njegovega ministra za zu-
nanje zadeve, Aleksandra Cin-
cara Markovića, je bila to stra-
hotna alternativa. Nista imela
dovolj sile, da ji pogledata v o-
či. Šla st v Salzburg ter sta
podpisala tripartitni pakt, ka-
kor so ga bili podpisali pred nji-
ma njihovi tovariši iz Madžar-
ske, Rumunije in Bolgarske.

Amerikancem, Angležem ali
Rusom je razmeroma lahko po-
kazati hrabrost, kadar nevar-
nost grozi njihovim narodom.
Mnogo nas je in naša ozemlja
so ogromna. Naše zaloge in
možnosti so neizmerno in naše
rezerve močva so neizčrpne —
vojna nam ne more nikdar po-
kazati tako strašnega obličja,
kakor našim manjšim zavezni-
kom. Za Jugoslavije je bila ce-
na njene narodne časti — na-
rodni samomor.

Zaradi Jugoslavije me bo
vedno pekla vest. Par dni pred-
no sta šla Cvetković in Marko-
vič v Salzburg, sem izjavil ve-
ro v Jugoslovane. Zapustil sem
Beograd in odšel v Atene, pre-
pričan, da se Jugoslovani ne bo-
do borili. Obsojal sem izdajstvo
Cvetkovićeve vlade, toda mislil
sem, da razumem. Videti je bilo,
kakor da bi bila slepota zaupa-
ti kateremkoli narodu, da bi
se kar sam ponudil za žrte-
stvari zidenjenih narodov.

Kako zelo sem se motil! Ko-
maj par dni po mojem prihodu
v Atene, se je jugoslovanski na-
rod uprl. General Dušan Simo-
vič je sestavil novo proti-naci-
stično vlado. Cvetković, Marko-
vič in drugi "miriteljji" so mo-
rali v ječo. Prince Paul, regent,
ki je bil odobril podpis tripar-
titnega pakta, je moral v iz-
gnanstvo. In mladi kralj Peter
je bil v svojem 18 letu dvignjen
na prestol Karadjordjevičev.

Takoj sem se vrnil v Beograd
in večkrat govoril na radiu,
predno so Nemci mučeniško ma-
lo prestolnico s svojimi značil-
ni napadi z dne 6., 7. in 8. a-
prila spremenili v razvaline.
Nikdar ne bom pozabil tih de-
set dni v Beogradu — deset dni
od Simovićevega prevrata do
nemškega napada. Bila je to
slavna doba v jugoslovanski
zgodovini. Deset dni je bil ju-
goslovanski narod zedinjen v spo-
znanju, da zopet brani svet
proti navalu barbarizma, kakor
tako pogosto v onih dneh, ko so
Turki ogrožali zapadno civiliza-
cijo.

Nekateri mojih tovarišev so
govorili o revoluciji otrok v
Beogradu. Kako so šolarčki pi-
sali proti-nemške lepake, kako
so prepili svoje starše in učite-
lje, ki so se bali posledic pre-
vrata. Kako so korakali skozi
ulice in peli "Bolje vojna nego
pakt".

(Dalje prihodnjič)

Društveni KOLEDAR

NOVEMBER

7. novembra, sobota — Društvo
"Clairwoods" št. 40 S. D. Z. Ple-
sna veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma
na St. Clair Ave.

7. novembra, sobota — Društvo
"Vipavski raj", št. 312 S. N. P. J.
priredi veselico v Slo-
venskem domu na Holmes
Avenue.

7. novembra, sobota — Ples Sv.
Janeza Krstnika v avditoriju
Slovenskega delavskega do-
ma na Waterloo Rd.

8. novembra, nedelja — Ples dr.
"V boj" št. 53, S. N. P. J. v
avditoriju Slovenskega de-
lavskega doma, na Waterloo
Road.

8. novembra, nedelja — Dram-
ski zbor "Abrašević" — Pred-
stava in ples v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma, na
St. Clair Ave.

8. novembra, nedelja — Dru-
štvo "Kras", št. 8 S. D. Z.,
proslava 30-letnice ustanovi-
tve društva v Slovenskem do-
mu na Holmes Ave.

8. novembra, nedelja — Običaj-
na letna prireditev društva
"V boj" št. 53 SNPJ v Slo-
venskem delavskem domu, na
Waterloo Rd.

14. novembra, sobota — Dru-
štvo "Washington" št. 32 Za-
padne Slovenske Zveze —
ples v avditoriju Slovenske-
ga delavskega doma na Wa-
terloo Rd.

14. novembra, sobota — Dru-
štvo "Washington" št. 32
Z. S. Z. v avditoriju Slo-
venskega delavskega doma, na
Waterloo Rd.

15. novembra, nedelja — Mla-
dinski zbor S. D. D. priredi
koncert v slovenskem delav-
skem domu, na Waterloo Rd.

15. novembra, nedelja — Blaue
Donau — Koncert in ples v
avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma, na St. Clair
Avenue.

15. novembra, nedelja — Dru-
štvo "Cvetiči Noble" št. 450
S. N. P. J. obhaja 20-let-
nico v Slovenskem društven-
nem domu na Recher Ave.

15. novembra, nedelja — Mla-
dinski pevski zbor ima prire-
ditev v avditoriju Slovenske-
ga delavskega doma na Wa-
terloo Road.

21. novembra, sobota — Dru-
štvo Sv. Anne, št. 4, S. D. Z. —
Plesna veselica v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.

22. novembra, nedelja — Slo-
venski odbor priredi prire-
ditev za Rusko vojno pomoč
v Slovenskem narodnem domu,
na St. Clair Ave.

22. novembra, nedelja — Ve-
rovškova prireditev v Slo-
venskem delavskem domu na Wa-
terloo Rd.

26. novembra (Zahvalni dan),
četrtek — Socialistična "Zar-
ja" — koncert v avditoriju
Slovenskega narodnega do-
ma, na St. Clair Ave.

28. novembra, sobota — Betsy
Ross, A. B. Z. — ples v avdi-
toriju Slovenskega delavske-
ga doma na Waterloo Rd.

28. novembra, sobota — Junior
League of S. D. Z. — Plesna
veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na St.
Clair Ave.

28. novembra, sobota — Betsy
Ross — Ples v Slovenskem
delavskem domu na Waterloo
Road.

29. novembra, nedelja — Klub
"Oreški" — prireditev v Slo-

venskem delavskem domu, na
Waterloo Rd.

29. novembra, nedelja — Cle-
velandska federacija S. N. P. J. —
Proslava 15-letnice v avdi-
toriju Slovenskega narodne-
ga doma, na St. Clair Ave.

DECEMBER

5. decembra, sobota — Društvo
Svobodomiselnih Slovenke, št.
2, S. D. Z. — Plesna veselica
v avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma, na St. Clair
Avenue.

6. decembra, nedelja — Koncert
pevskega zbora "Slovan" v
Slovenskem društvenem do-
mu na Recher Ave.

6. decembra, nedelja — Zboro-
vanje Slovenskega kongresa
v avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma, na St. Clair
Avenue.

tvo "Slovenske Sokolice, št.
442 S. N. P. J. — Plesna ve-
selica v avditoriju Slovenske-
ga narodnega doma, na St.
Clair Avenue.

6. decembra, nedelja — Zdru-
ženi Bratje št. 26 S. N. P. J.
ples v Slovenskem delavskem
domu na Waterloo Rd.

12. decembra, sobota — Vaga-
bond klub — ples v Slo-
venskem delavskem domu na Wa-
terloo Rd.

13. decembra, nedelja — Can-
karjeva ustanova — ples v
Slovenskem delavskem domu,
Waterloo Rd.

13. decembra, nedelja — Can-
karjeva Ustanova, Spominška
obletnica smrti Ivana Can-
karja v Slovenskem delav-
skem domu na Waterloo Rd.

13. decembra, nedelja — Croa-
tian Pioneers CFU. — Plesna
veselica v Avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na St.
Clair Avenue.

19. decembra, sobota — Dru-
štvo "Comrades" No. 566 S.
N. P. J. — Plesna veselica v
avditoriju Slovenskega narod-
nega doma, na St. Clair Ave.

20. decembra, nedelja — Slo-
venska Šola Slovenskega na-
rodnega doma — Božičnica v
avditoriju Slovenskega na-
rodnega doma, na St. Clair
Avenue.

20. decembra, nedelja — Pev-
ski zbor "Slovan" prireditev
v Slovenskem delavskem do-
mu na Waterloo Rd.

20. decembra, nedelja — Mla-
dinski pevski zbor "Skrjan-
čki" priredi božičnico v Slo-
venskem društvenem domu
na Recher Ave.

25. decembra, petek — Socija-
listični klub št. 49 — ples v
Slovenskem delavskem domu,
na Waterloo Rd.

31. decembra, četrtek — Pev-
ski zbor "Jadran" — priredi-
tev v Slovenskem delavskem
domu na Waterloo Rd.

26. decembra, sobota — Dru-
štvo "Spartans" S. N. P. J. —
Plesna prireditev v avditoriju
Slovenskega narodnega doma
na St. Clair Ave.

27. decembra, nedelja — Ame-
rican Jugoslav Veterans —
prireditev v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma, na
St. Clair Ave.

31. decembra, četrtek — Silve-
strov večer Slovenskega na-
rodnega doma in Kluba dru-
štev Slovenskega narodnega
doma v obeh dvoranah Slo-
venskega narodnega doma, na
St. Clair Avenue.

— 1943 —

JANUARY

1. januarja, petek — The Mac-
cabees Red Jackets. — Ples-
na veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Avenue.

2. januarja, sobota — Napred-

ne Slovenke št. 137 S. N. P. J. —
Plesna veselica v avdi-
toriju Slovenskega narodnega
doma na St. Clair Ave.

16. januarja, sobota. — Glas-
bena Matica. — Plesna vese-
lica v avditoriju Slovenskega
narodnega doma na St. Clair
Avenue.

17. januarja, nedelja. — Pro-
slava 30-letnice društva Glas
Clevelandskih Delavcev št. 9.
S. D. Z. v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.

23. januarja, sobota — Društvo
Kristusa Kralja. — Plesna
veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na St.
Clair Ave.

24. januarja, nedelja. — Dram-
sko društvo "Ivan Cankar",
predstava in ples v avditi-
oriju Slovenskega narodnega
doma, na St. Clair Ave.

29. januarja, petek. — Roose-
veltov Dance v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.

30. januarja, sobota. — St. Vi-
tus Boosters Club — Plesna
veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na St.
Clair Ave.

FEBRUARY

6. februarja, sobota. — Društvo
"France Prešeren" št. 17,
S. D. Z. — Plesna veselica v
avditoriju Slovenskega narod-
nega doma na St. Clair Ave.

6. februarja, sobota. — Uto-
pians S. N. P. J. — ples v S.
del. Domu, na Waterloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Verov-
šek — prireditev v Slo-
venskem delavskem domu Wa-
terloo Rd.

7. februarja, nedelja. — Dram-
ski zbor "Abrašević" —
predstava in ples v avditoriju
Slovenskega narodnega doma
na St. Clair Ave.

14. februarja, nedelja — Citalni-
ca S. D. D. — prireditev v
Slovenskem delavskem domu,
na Waterloo Road.

14. februarja, nedelja. — Dru-
štvo "Ribnica" št. 12 S. D. Z.
praznuje svojo 30. obletni-
co v avditoriju Slovenskega
narodnega doma na St. Clair
Avenue.

20. februarja, sobota. — Dru-
štvo "Loška dolina" — Ples-
na veselica v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.

27. februarja, sobota. — Dru-
štvo "Danica" št. 11 S. D. Z.
Plesna veselica v avditoriju
Slovenskega narodnega doma,
na St. Clair Ave.

28. februarja, nedelja — Dram-
ski zbor "Ivan Cankar" —
Predstava v avditoriju Slo-
venskega narodnega doma na
St. Clair Ave.

MARCH

6. marca, sobota. — Blejsko je-
zero št. 59 S. D. Z. — priredi-
tev v Slovenskem delavskem
domu.

**Otrplje kite
vas ne smejo
zadrževati**

Sedaj, ko je čas take važnosti, ne
dopustite, da vas trdne in boleče
kite zadržujejo. Denite Johnson's
Red Cross Plaster na boleči del in
čutili boste hitro, toplo in olaj-
šujočo učinkovitost. Zahtevajte
Johnson's.

Produkt Johnson & Johnson,
največji izdelovalec kirurških
pripomočkov na svetu.

**JOHNSON'S
RED CROSS
PLASTER**

Mali oglasi

**Izurjeni operatorji
na velikih
strugalnikih
Boring Mill**

in tudi

Toolmakers

Plača na uro, poleg overtime; če ste
sedaj uposleni pri obrambnem delu, se
je priglasište.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

TRGANJE IN BOLECINE V
MISICAH?

Hitro pomoč dobiš s Pain-Expeller-
jem, čudežnim mazilom, ki ga rabijo tisoči. Nad
18 milijonov prodanih steklenic je dokaz
njegove dobrodelnosti. Zahtevajte pravi
Pain-Expeller s Sidrom na
skatlici.

PAIN-EXPELLER

Naprodaj je

trgovina, ki obstoja že 19 let ter
jo lastuje en lastnik ves čas. —
Slaščičarna in tobaknica. V o-
kolici so tri šole. — Jamci se
\$800 tedenskih dohodkov. Ni e-
nake trgovine v bližini. — Naha-
ja se na 11530 Buckeye Rd. —
Za podrobnosti se pa vpraša na
4233 East 131 St., med 2. in 3.
uro popoldne.

Strežajka

stara od 30 do 40 let dobi delo
za pomagati v kuhinji in gostil-
ni. Stanovanje in hrana ter \$18
tedenske plače. — Vpraša se na
3304 St. Clair Ave.

General Electric
Magie Chef, Tappen in Grand
kuhinjske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Ako iščete

dobrega popravljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno pr-
vovrstno delo. Popravljamo stare
čevlje ter imamo polno za-
logo finih, novih moških čev-
ljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika,
bodi izvlečenje zob, polnjenje
zob in enako lahko dobiš v va-
še polno zadovoljstvo pri dr.
Župniku, ne da bi zgubili pri tem
dost časa. Vse delo je narejeno,
kadar vam čas pripuša. Urad-
ni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

Kužnovo poslopje

ITCH CHECKED
in a Jiffy
-or Money Back
For quick relief from itching caused by eczema,
athlete's foot, scabies, pimples and other itching
conditions, use pure, cooling, medicated liquid
D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula.
Grazes and soothes. Soothes, comforts and
quickly calms intense itching. 35c trial bottle
proves it, or money back. Don't suffer. Ask your
druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

**JOHNSON'S
RED CROSS
PLASTER**
U.S. CITIZENS
SERVICE CORPS
ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Sprejem pri cesarici

Prvi del — 1808

"Njegova ekscelencija minister policije, gospod Fouche."

Vrvež glasov poneha, vse oči so napeto upro v Napoleonovega najbolj osovražnega svetovalca. V svoji bogati obleki iz škrlatnordečega žameta mirno stoji v dvorani, in ko se približa na poklon cesarici, je podobna, kakor da bi plaval po parketu.

Jožefina, ki igra z višjim kancelarjem Cambaceresom trikrat, samo lahko privzdigne glavo. Kakor je drugače ljubezniva in prijazna, zdaj ne črhe besede. Bogato je nališana in kostanjaste lase ima posejane s cveticami in biseri. Obleko nosi belo, z zlatom pretkano, izrezano, da bolj biti ne more, in šminkana je od sile. Tako naličuje negibnemu maliku.

Fouche se naglo zravna in se brez zadrege bojevito in zvedavo ozre po okolici. Nato pozdravi Cambaceresa in krepe naravnost v drugi konec velikega salona, kjer stolujejo cesaričini sovražniki, člani rodbine Bonaparte.

Jožefina, ki je bila nekdanja zapornica, da, zaveznica policijskega ministra, ne govori več z njim od tistega dne v Fontainebleauju, od katerega je zdaj tri mesece; takrat se je namreč predznil, da jo je brez Napoleonovega privoljenja opozoril na nujnost ločitve. Ko ga je cesar zaradi te samovolje pozval na odgovor, pa nikakor ni odločil orožja, ampak je ostal pri svojem. Kot gospodar javne mnenja je poskrbel za to, da se je ta bolesta zadeva spet in spet obravnavala v pariških salonih in v javnem tisku. S tem je hotel Napoleona mučiti; hotel je, da bi cesar tako rekoč slišal odmev ljudske volje, ki terja prestolonaslednika, a ga od petinštiridesetletne Jožefine več ne pričakuje.

Cesarica mehanično nadaljuje igro. Tudi obča zabava spet oživi.

Fouche se ta čas suho, kakor je njegova navada, pomenkuje z Leticijo, cesarjevo materjo, s kardinalom Feschem, s Karolinom Muratovo in z damo, ki je bila še včeraj preprosta gospa Bonapartova, danes jo pa imenujejo napolijsko kraljico.

Knežinje Borghese ni tu. Napovedana je, a kakor zmerom, je Napoleonova dražestna

sestra tudi nocoj zamudnica. A to pot ima njena zamuda vzrok, ki ga vsi poznajo. Dame, ki so zbrane v Tuilerijah, skrivaj govorijo o njej in pri tem kradoma opazujejo cesarico.

Fouche se skloni h Karolini in šepne:

"Bojim se, visokost, da bo treba cesarja nocoj dolgo čakati. Dobil je važna poročila iz Španije."

"Že vidim," smeje se reče Fontanes, predsednik zakonodajne skupščine, "da bomo morali še hastopati s slavnostnimi govori, in pariški guverner," dodaja, obračaje se k svoji sosedki, ženi generala Junota, "bo lahko postavil v Invalidsko cerkev nove zastave."

"Nikar tako ne sklepajte, prijatelj," živahno reče Fouche, "cesarju niti na misel ne hodi, da bi se vojskoval na Španskem. Imam poročila o tem..."

"Jaz pa tudi," mu seže Talleyrand v besedo: "Če se hudo ne motim, bomo doživljali še letos velike izpremembe onkraj Pirenej."

"Tudi jaz tako mislim," de Karolina Muratova, da bi se priključila Talleyrandu, čigar vpliv se ji zdi zelo dragocen.

Ko jame nato omalovaževalno govoriti o Hortenzi, cesaričini hčeri iz prvega zakona, sedanjih holandski kraljici, ji Fouche previdno seže v besedo:

"Nikar, visokost, tamle prihaja njeno veličanstvo, holandska kraljica."

Karolina buhne v prevzetem smeh:

"Hortenza! Oh, ta naj se ne briga za politiko, ampak za svoj zakon, saj vzroka ima dovolj. Mar bi ostala v Haagu. Česa išče tu s svojim bledim obrazom in svojo napetostjo?"

Kraljica Hortenza, ki se vodi za podpaduho s svojo prijateljico iz mladih let, ženo maršala Neyja, je morala slišati nekaj teh žaljivih besed, kajti stopila je v kraj in jela govoriti s knežinjo Neuenburško.

Med tem se oglasi iz sosednjega salona resna in rahla godba. Goslači cesaričine kapele igrajo Paerjevo "Grizeldo". Nato se vzdigne lep moški glas: Crescenzio poje, najboljši pevec Italije. Vrvež glasov najprej potihne, a ker cesarja ni, se tudi govorjenje polagoma spet obnovi. Samo Jožefina vleče z raztresenim obrazom na uho. Utrujena je vi-

Člani vrhovnega sodišča pri Rooseveltu

Člani vrhovnega sodišča Zedinjenih držav imajo navado, da vsako leto enkrat skupno obiščejo predsednika Roosevelta. Od leve proti desni so: glavni solicator Charles Fahey, justični tajnik Francis Biddle in sodniki: Robert H. Jackson, Frank Murphy, William D. Douglas, Felix Frankfurter, Stanley Reed, Hugo L. Black, Owen J. Roberts in glavni sodnik Harlan F. Stone. James Byrnes, deveti sodnik, je podal ostavko, da je mogel postati ravnatelj ekonomske stabilizacije.

General MacArthur govori častnikom

Na sliki vidimo generala MacArthurja, ki je govoril ameriškim častnikom tekom svojega obiska na avstralski bojni fronti.

deti. Toda umakniti se ne more, radi koristi, nekaj prisiljeno, dokler gospodarja ni! Poslala je že pažeta k Napoleonu, opomniti ga, da ga dvor pričakuje. "Takoj," je cesar zamrmral. A čas mineva, njega pa ni. Tedaj se Jožefina odloči, da prične obhod po salonih. Sedenje s tem bledim in topim Cambaceresom ji je postalo neznosno. Vzdigne se, z oprstanjeno roko izpremeša biserovinate in ebenovinate kamne na igralni mizi in reče z ljubkostjo, ki ji je prirojena:

"Njena cesarska visokost knežinja Pavlina Borghese."

Nato doda s skromnejšim glasom — etika skrbi za vse te drobne razlike: "Grofica Colonna Walewska."

Razburjeno zagovori vse vprek; dve sto dvojice oči se upre v pozlačena, na pol odprta vrata...

S svojimi boginjskimi koraki se počasi, prožno in ralne medleče prikaže najlahkomiselnejša izmed Napoleonidov. Oblike njenega slavnega telesa — ki parja Canova je doletela čast, da ga je smel modelirati nagega — se le komaj skrivajo pod gubami tenčine obleke. Na glavi, na vratu, na prstih in na gležnjih se ji leskečejo dragi kamni rodbine Borghese, poleg katerih obledi celo Jožefinin lišp.

Kakor da bi jo hotela varovati, drži za roko zelo mlado, majhno, plavaloso ženo krasne polti, ki ji sijajo iz obraza velike, temnosinje oči, poudarjene s črnimi obrvmi. Raven nos ima, zala, roznata, za spoznanje nashobljena usta, nežni, dolg vrat in brezmadežna, še vitka rame.

Za ta čas, ki ljubi velikolepje, je kaj preprosto oblečena. Prišla je v odprtem ogrinjalcu iz lepega žameta preko halje iz sirskega mušljina. Videti je, da ne rabi ne pudra ne ličila; tudi draguljev ne nosi, samo snežne rože ima za pasom in v zlatih laseh.

To je Poljakinja, ki že nekaj mesecev toliko govore o nji in ki ji prisojajo tolikšno moč do Napoleonovega srca. Vsi vedo, da je na cesarjevo prošnjo zapustila Varšavo in se preselila v Pariz. Snoči je terjal od nje, sprejme na vso moč ljubeznivo,

Marljivi delavci

Velika cesta v Alaski, ki jo gradi ameriško vojaštvo, bo izgrajena že 1. decembra, to je, 10 mesecev pred določenim časom. Na sliki sta general V. Hoge, načelnik konstrukcije, in major E. J. Stumm.

V nacijskem zverinjaku

Mr. in Mrs. Charles Bedaux, ki sta bila po nacijski policiji v Franciji z ostalimi stotinami Amerikancev aretirana in zaprta v opičjo hišo pariškega zverinjaka.

naj pride v Tuilerije. Hotel je, da jo predstavi dvoru. Pavlina, pri kateri se je ustavila po prihodu s Poljskega, je takoj ponudila, da jo uvede.

Cesarica obstane. Kakor vsi, je s svojim ženskim njuhom tudi ona že dognala zgodbo grofice Walewske. In le zato, ker je tako močno našminkana, ni videti, kako prebledi. Toda roke ji mečkajo čipkasto rutico. Da bi prikrila svojo živčno razburjenost, se dela, kakor da bi živahno kramljala z vikomteso La Rochefoucauld in Klaro de Remusat, ki stojita ta mah najbližje pri nji.

"Pojdiva, Marie," de Pavlina, "nekoliko pozni sva. Cesarica že več ne igra. Predstavim vas, ko pride cesarica mimo."

Ne meneč se za dvorske obrede, položi Mariji Walewski roko okoli pasu in jo potegne s seboj.

Vso pot gre za mlado ženo laskav šepet. Karolina, ki je drugače tolikanj ošabna, jo sprejme na vso moč ljubeznivo,

Fouche, Taleyrand, veliki obredar Segur, avstrijski poslanik grof Metternich, Fontanes in Bernardotte se smukajo okrog novodošlice. Ta sprejema vse poklonitve sicer nekam boječe, vendar ja z dostojanstvom žene plemenitega rodu. A šele ko se ji približa višji dvornik Duroc, ji zaigra na ustnicah nepriljen nasmeh. Pozna ga od dne, ko se je seznanila z Napoleonom.

Ta čas se je cesarica zbrala. Na obrazu se ji spet zrcali običajna dvorska mirnost. Tako nadaljuje obhod.

Jožefina z nekaj brezpomembnimi besedami ogovori Napoleonovo mater, ki na cesaričin poziv edina spet sede. Zelo pokonci se drži v svojem velikem, poslačenem naslanjaču, čigar področnika slonita na sfingah, in s trdimi, pravičnimi črtami svoje obličja, svojim krepkim pogledom, počasnimi gibi in silnim, nemim ponosom, ki diha iz krasi neka prirojena odličnost. Svoje slabosti skriva za kamenitim mirom. Resna je, kakor da bi nosila v sebi usodo Korzicanov, ki jim je mati in ki stopajo kraljem za vrat.

Zraven nje sedi njena častna dama, žena generala Junota, ki jo je Napoleon kot majhen topniški stotnik učkal na kolenih. Odkar je postala velika gospa, se včasih usodi povedati cesarju resnico. Njene srčne lastnosti na srečo ublažujejo zboldja je nevarnega jezika. Napoleon je sam pri sebi nima rad, vendar išče njene družbe, ker ga zabava in ker je med tolikim številom novih služabnikov zvesta priča preteklosti.

Goslači igrajo zdaj neki Spon-tinijev ples.

Na svoji poti se Jožefina pri-

bliža skupini, pri kateri vlna in Marija Walewska pet je utihnil. Pri vseh je napeto do skona dolgočasijo! nova sestra stopi korak in po zelo bežnem prelestno nesramnostjo.

"Na cesarjevo povelje čast, da predstavim vašo ličanstvu gospo grofico Walewsko, svojo prijateljico."

Besedi "svojo prijateljico" znala umetno poudariti.

Jožefina se ne more da ne bi vzdrltela. Strmeri razburjeno, mlado kinjo, ki zardi in se globoko v poljub, se zadržuje se vladarskega nja".

"Madame, slišali smo Nismo pa vedeli, da ste z nami. Ne dvomimo, da vas videti."

To rekši odvrne oči in

ljuje.

Marija Walewska je padena in malo ji manj omedlevice, a cesarjevi lepa gospa Maretova in jo obstopijo in jo skušajo riti. Dostojanstveniki in danem prosijo, da bi ji stavljeni. V svesti si, da svojo navzočnostjo ustro poleonovi želji, se z drav ženskim junaštvom, spet govori, giblje z iz slonovinasto pahljaco smehlja.

(Dolge prihodnje)

V blag spomin

ob peti obletnici kar je umrl prerane smrti
naš ljubljeni soprog in oče

JOHN SRAKAR

Zatisnil je svoje blage oči 2. novembra, 1937

— + —

Sedma obletnica kar je umrl v cvetu mladosti
naš dragi sin in brat

ADOLPH SRAKAR

Premilil je 24. novembra, 1935

Grenka je naša bolest, ker smo izgubili
vaju, draga pokojnika. Tolaži nas zavest, da
se snidemo enkrat na kraju večnega miru in
blaženstva.

Frances, soproga in mati;
Frank, Alice, Frances, sin in hčere.
oziroma brat in sestra

Cleveland, Ohio, dne 3. novembra, 1942.

"STRICTLY PRIVATE"

Trademark Registered U. S. Patent Office

DEAR MOM:-

THE NEXT TIME AUNT TESSIE WANTS TO
DO HER BIT FOR THE WAR EFFORT
PLEASE ASK HER TO DO IT WITH
UNITED STATES WAR BONDS...

YOUR SON

1st Class Private Peter Plink.

Wide World Features

E. S. Treasury Dept.

—Courtesy Wide World Features.

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo
lahko v našem uradu.